

Προτάσεις Πολιτικής για για τα Άτομα με Αναπηρία

Είμαστε όλοι ίσοι και όλοι διαφορετικοί.

Στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 200.000 Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) που πάσχουν από μία σειρά αναπηρίες: νοητική υστέρηση, αυτισμό, ψυχοσωματικές αναπηρίες, κινητικές αναπηρίες, κώφωση, τύφλωση, και άλλα, καθώς και πολλαπλές αναπηρίες. Παρόλο, όμως, που υπάρχει θεσμικό πλαίσιο για την στήριξη τους και των οικογενειών τους, αυτό είναι ανεπαρκές, και με τις κρατικές δομές να μην προσφέρουν τις απαραίτητες υπηρεσίες. Η νομοθεσία για την προστασία των ΑμεΑ, αν και υπαρκτή, δεν επιβάλλεται και δεν έχει συγκεκριμένες ποινές, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η απαραίτητη συμμόρφωση από τους πολίτες. Τέλος, η έλλειψη θεσμικών και υλικών υποδομών δεν καθιστά δυνατή τη ισότιμη συμμετοχή των ΑμεΑ στην κοινωνία και την εργασία.

Κατεύθυνση πολιτικών του Βολτ

Το Βολτ υποστηρίζει πολιτικές που καθιστούν τα ΑμεΑ ισότιμα και ενεργά μέλη της κοινωνίας. Αυτό προϋποθέτει τις απαραίτητες επενδύσεις σε δομές, υποδομές, και νομοθετικές αλλαγές, που θα προστατέψουν τα ΑμεΑ και θα μειώσουν το βάρος από τις οικογένειες τους.

Σημαντικός παράγοντας είναι και η ευαισθητοποίηση των παιδιών από μικρές ηλικίες και η ενημέρωσή τους και γονιών τους για τα ΑμεΑ, ώστε να ανατραπεί η περιθωριοποίησή. Επιπλέον, προωθούμε τη δυνατότητα πρόσβασης των ΑμεΑ όχι μόνο στα στοιχειώδη που παρέχονται σήμερα, αλλά και σε κάθε τομέα της ζωής της κοινωνίας. Καμία διάκριση σε βάρος οποιουδήποτε ατόμου με βάση την αναπηρία δεν είναι ανεκτή, εφόσον αυτή καθιστά παραβίαση της αξιοπρέπειας και της αξίας της προσωπικότητας του ατόμου.

Προτάσεις πολιτικής

Προτάσεις για την κρατική υποστήριξη:

- Παροχή ολοκληρωμένης βοήθειας στην οικογένεια και υποστηρικτικό περιβάλλον των ΑμεΑ από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ενίσχυση
 - Του θεσμού της «Βοήθειας στο σπίτι».
 - Των Γηροκομείων για ΑμεΑ.
 - Του θεσμού «Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης».
 - Του θεσμού προσωπικού βοηθού/συνοδού.

- Βελτίωση της νοσοκομειακής περίθαλψης των ΑμεΑ (ενδεικτικά, για προβλήματα οδον
-
- ιατρικού τύπου)
- Ειδική μέριμνα για την προστασία περιουσίας ΑμεΑ σε περίπτωση θανάτου γονέων της οικογένειας.

Εν γένει επιτήδριοι απατεώνες λυμάνονται αυτές τις περιουσίες και ο/η κληρονόμος αυτής της περιουσίας καταλήγει συχνά σε ένα κρατικό ίδρυμα. Οι ΟΤΑ, κοντύτερα στην τοπική κοινωνία, θα πρέπει να διασφαλίσουν την προστασία της περιουσίας αυτής.

Προτάσεις για τις υποδομές:

- Ενίσχυση του θεσμού των Ειδικών Σχολείων – μικρότερα και πυκνότερα.
- Ενίσχυση των τηλεφωνικών γραμμών υποστήριξης των ΑμεΑ και των οικογενειών τους.

Η Γραμμή 10306 κοινωνικοψυχολογικής υποστήριξης είχε 400.000 τηλέφωνα (σε διάστημα 1,5 έτους), μέσης διάρκειας 24 λεπτών. Η λειτουργία της όμως από 1/9/2022 δεν έχει χρηματοδοτική υποστήριξη.

- Υποχρέωση για την προσβασιμότητα ΑμεΑ σε όλα τα δημόσια και δημόσιας χρήσης κτίρια.

Οι ιδιωτικοί φορείς που προσφέρουν εγκαταστάσεις και υπηρεσίες που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη όλες τις πτυχές της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ και συνεισφέρουν στη διασφάλιση του δικαιώματος των ΑμεΑ στην προσβασιμότητα. Η προσβασιμότητα στα δημόσια και δημόσιας χρήσης κτίρια έχει νομοθετικά καλυφθεί. Πρέπει να καταστεί υποχρεωτική εντός εύλογου χρόνου και η υλοποίησή της, μέσα από τις διαδικασίες για την υποχρεωτική «ταυτότητα κτιρίου».

- Υποχρέωση Δήμων ώστε τα πεζοδρόμια να είναι λειτουργικά για τα ΑμεΑ.

Προτάσεις για την συμμετοχή στην κοινωνία:

- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ΑμεΑ με θεσμικό πλαίσιο που δημιουργεί ίσες ευκαιρίες για τους ΑμεΑ στην εκπαίδευση και στην εργασία.
- Επιδότηση εργασίας ΑμεΑ, πέρα από το επίδομα, για την ευκολότερη είσοδό τους στην αγορά εργασίας.
- Ενίσχυση, του θεσμού των κατασκηνώσεων για ΑμεΑ.

Οι υπάρχουσες υποδομές θα πρέπει να ενισχυθούν με ψυχιάτρους, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, συνοδούς. Στόχος κάθε ΑμεΑ να μπορεί να είναι σε κατασκηνώσεις ΑμεΑ τουλάχιστον 20 ημέρες κάθε καλοκαίρι.

- Ένταξη των ΑμεΑ με ηπιότερες ασθένειες σε συμβατικά σχολεία, με δωρεάν υποστήριξη.

Προτάσεις για θεσμικές παρεμβάσεις:

- Συνολική καταγραφή, αναγνώριση και κατηγοριοποίηση των παθήσεων ΑμεΑ
- Ίση και αποτελεσματική νομική προστασία έναντι κάθε είδους διάκρισης, με αναγνώριση της ιδιαιτερότητας των αναγκών των ΑμεΑ.
- Απλοποίηση διαδικασιών «ανανέωσης» της κάρτας αναπηρίας σε ΑμεΑ που έχουν μη αναστρέψιμες χρόνιες παθήσεις.
- Προώθηση της δημιουργίας ταμείου με τη δυνατότητα οικονομικής βοήθειας προς τα Ιδρύματα για ΑμεΑ.

Το ταμείο θα μπορούσε να θεσμοθετηθεί υπό την ΠΟΣΓΚΑμεΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Γονέων & Κηδεμόνων Ατόμων με Αναπηρία). Σε αυτό θα μπορούν να εγγράφονται μέλη με μικρή μηνιαία συνδρομή, ώστε να δημιουργηθεί ένα ταμείο που θα παρεμβαίνει οικονομικά προς τα Ιδρύματα για ΑμεΑ που έχουν οικονομική δυσπραγία.

- Κατάργηση της αντιμετώπισης των Ιδρυμάτων για ΑμεΑ ως Φαρμακευτικές εταιρείες.
- Συμφηφισμός των οφειλών των Ιδρυμάτων για ΑμεΑ, προς το ΕΦΚΑ με υποχρεώσεις του ΕΟΠΥΥ προς τα Ιδρύματα.
- Θεσμοθέτηση πρωτοβάθμιας Ψυχιατρικής υποστήριξης, και εφαρμογή της.

Μία ιδιαίτερη ομάδα ΑμεΑ, πρόκειται για τα άτομα που πάσχουν από Ψυχιατρικές ασθένειες. Μεγάλο ποσοστό αυτών βρίσκονται κλεισμένα στα σπίτια των οικογενειών τους, και οι κρατικές δομές δεν επαρκούν για όλο τον πληθυσμό τους. Είναι αναγκαίο οι δομές πρωτοβάθμιας υποστήριξής να αυξηθούν, ώστε να μπορούν να παρέχουν επαρκώς τις αναγκαίες υπηρεσίες.

Υποσημείωση

Το κείμενο αυτό αποτελεί μία καταγραφή των κατευθυντήριων ιδεών του Βολτ στο θέμα και περιλαμβάνει ενδεικτικές, μη εξαντλητικές, προτάσεις πολιτικής. Το κείμενο βρίσκεται υπό διαβούλευση κατά τον προσυνεδριακό διάλογο του 1^{ου} συνεδρίου του Βολτ. Μετά την επικύρωση του τελικού κειμένου από το συνέδριο, θα αποτελέσει πλοηγό για τη χάραξη των πολιτικών του Βολτ.